

RAPORT

privind activitatea Consiliului de administrație al Î.S. „MoldATSA” în anul 2023

1. COMPONENTA CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE ÎN ANUL 2023

În anul 2023, în componența Consiliului de administrație al Î.S. „MoldATSA”, au avut loc următoarele modificări:

- Prin Ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 13 din 26 ianuarie 2023, s-a revocat președintele Savva Tatiana, s-a desemnat în calitate de președinte Scurtu Diana;
- Prin Ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 78 din 07 aprilie 2023, s-a revocat membrul Cușnir Serghei, s-a desemnat în calitate de membru Negruță Veaceslav;
- Prin Ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 202 din 19 aprilie 2023, s-a revocat membrul Păscăluță Mircea, s-a desemnat în calitate de membru Marian Ghenadie;
- Prin Ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 294 din 20 iunie 2023, s-a revocat președintele Scurtu Diana, s-a desemnat în calitate de membru Lupașcu Mihai;
- Prin Ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 294 din 20 iunie 2023, s-a revocat membrul Gumene Vadim, s-a desemnat în calitate de membru Pavlov Adrian;
- Prin Ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 294 din 20 iunie 2023, s-a desemnat în calitate de președinte Cotruță Ion;
- Prin Ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 431 din 26 octombrie 2023, s-a revocat membrul Pașinschi Iurii, s-a desemnat în calitate de membru Luca Ana.

Astfel, la finele anului 2023, în componența Consiliului de administrație erau următorii membri:

- **Cotruță Ion**, șef adjunct al Direcției parteneriat public-privat și proiecte investiționale, Agenția Proprietății Publice, președinte al Consiliului de administrație.

Membri:

- **Negruță Veaceslav**, consilier al Președintelui Republicii Moldova;
- **Cazan Roman**, secretar general adjunct al Guvernului, Cancelaria de Stat;
- **Păscăluță Mircea**, secretar de stat, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- **Luca Ana**, secretar general adjunct, Ministerul Finanțelor;
- **Pavlov Andrian**, consultant principal al Direcției administrare corporativă, metodologii și reglementări, Agenția Proprietății Publice;
- **Lupașcu Mihai**, secretar de stat, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

2. PRINCIPALELE OBIECTIVE ALE ACTIVITĂȚII CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE ÎN ANUL 2023

În perioada 01.01 - 31.12.2023, Consiliul de administrație a activat în conformitate cu prevederile Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Regulamentului Consiliului de administrație al Î.S. „MoldATSA”, aprobat prin Ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 63 din 23.02.2022, Statutului Întreprinderii de Stat „MoldATSA”, aprobat de Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova, precum și altor acte normative relevante subiectelor examinate.

2.1 Principalele obiective ale activității Consiliului de administrație în perioada de raportare au fost:

- asigurarea unui management eficient al întreprinderii;
- identificarea soluțiilor pentru optimizarea activității întreprinderii în contextul războiului din Ucraina și crizei energetice la nivel internațional;
- dezvoltarea continuă a întreprinderii și asigurarea prestării serviciilor de navigație aeriană de calitate;
- valorificarea bunurilor întreprinderii, în conformitate cu legislația în vigoare;
- aprobarea achizițiilor de bunuri, lucrări și servicii pentru acoperirea necesităților întreprinderii;
- aprobarea regulamentelor, ce țin de activitatea entității;
- stabilirea indicatorilor de performanță a entității;
- examinarea raportului de activitate a entității pentru ultimii 3 ani;
- examinarea informației privind implementarea proiectelor ce țin de modernizarea sistemelor și echipamentelor, utilizate în procesul de dirijare a traficului aerian.

În anul 2023, Consiliul de administrație, în comun cu organul executiv, a întreprins acțiunile necesare în vederea eficientizării activității și dezvoltării continue a Î.S. „MoldATSA”, inclusiv, prin: contribuirea la optimizarea cheltuielilor; ameliorarea situației financiare dificile în legătură cu paralizarea traficului en-route, ca urmare a conflictului armat declanșat în statul vecin Ucraina, începând cu 22.02.2022; examinarea rapoartelor organelor de control și înaintarea sarcinilor corespunzătoare organului executiv; implementarea proiectelor de investiții, dezvoltare și modernizare a echipamentelor și sistemelor aflate în gestiunea întreprinderii, necesare pentru asigurarea dirijării traficului aerian și deservirii spațiului aerian al Republicii Moldova, în condiții de maximă siguranță și calitate înaltă, conform normelor și reglementărilor naționale și internaționale la care Republica Moldova este parte.

3. ȘEDINȚELE CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

3.1 Numărul de ședințe:

În perioada de raportare, Consiliul de administrație s-a întrunit în **12 ședințe**, la care au fost examinate în total **50 de subiecte**, după cum urmează:

- a) Procesul-verbal nr. 1 din 29 martie 2023, au fost examinate 6 (șase) subiecte;
- b) Procesul-verbal nr. 2 din 26 aprilie 2023, au fost examinate 3 (trei) subiecte;
- c) Procesul-verbal nr. 3 din 16 iunie 2023, au fost examinate 6 (șase) subiecte;
- d) Procesul-verbal nr. 4 din 20 iulie 2023, au fost examinate 3 (trei) subiecte;
- e) Procesul-verbal nr. 5 din 04 septembrie 2023, au fost examinate 4 (patru) subiecte;
- f) Procesul-verbal nr. 6 din 19 septembrie 2023, au fost examinate 4 (patru) subiecte;
- g) Procesul-verbal nr. 7 din 26 septembrie 2023, a fost examinat 1 (un) subiect;
- h) Procesul-verbal nr. 8 din 18 octombrie 2023, au fost examinate 4 (patru) subiecte;
- i) Procesul-verbal nr. 9 din 31 octombrie 2023, au fost examinate 9 (nouă) subiecte;
- j) Procesul-verbal nr. 10 din 21 noiembrie 2023, au fost examinate 2 (două) subiecte;
- k) Procesul-verbal nr. 11 din 30 noiembrie 2023, au fost examinate 2 (două) subiecte;
- l) Procesul-verbal nr. 12 din 27 decembrie 2023, au fost examinate 6 (șase) subiecte.

3.2 Cele mai importante subiectele examinate:

- Examinarea dărilor de seamă trimestriale și anuală a administratorului cu privire la activitatea economico-financiară a întreprinderii.
- Aprobarea Planului de activitate al Î.S. „MoldATSA” pentru anul 2023, indicatorii de bază ai activității, devizul de venituri și cheltuieli, indicatorii economico-financiară pentru anul 2023.
- Selectarea companiei de audit care va efectua auditarea financiară la întreprindere pentru anul financiar 2023.
- Examinarea procedurii privind achiziționarea serviciilor financiare.
- Examinarea casării mijloacelor fixe, conform procedurii stabilite în Regulamentul privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloacele fixe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 500/1998, cu modificările și completările ulterioare.
- Aprobarea Regulamentului Intern și Regulamentului de remunerare ale entității.
- Examinarea posibilității de transmitere a mijloacelor fixe neutilizate în procesul tehnologic (baza de odihnă ”Aviator” din or. Vadul-lui-Vodă; clădirea ”Încăperea Centrului de Instruire” și terenul adiacent acesteia).
- Examinarea informației privind acțiunile întreprinse în vederea recuperării datoriilor de la S.R.L. „Avia Invest”.
- Examinarea informației privind implementarea sistemului de control intern managerial în cadrul entității.
- Examinarea informației referitor la Raportul de inspecție aeronautică al Autorității Aeronautice Civile nr. 3554 din 21.11.2023.
- Întreprinderea măsurilor pentru asigurarea integrității și folosirea eficiente a bunurilor întreprinderii, inclusiv adoptarea deciziilor privind oportunitatea comercializării, dării în locațiune a activelor neutilizate, casării bunurilor raportate la mijloacele fixe și valorificării materialelor obținute în rezultatul casării;

- Monitorizarea derulării situațiilor litigioase în care este implicată întreprinderea;
- Asigurarea transparenței procedurilor privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor destinate acoperirii necesităților întreprinderii, aprobarea planului anual de achiziții și modificările acestuia. Monitorizarea realizării planului de achiziții.

4. REZULTATE

Raportul privind rezultatele activității Î.S. „MoldATSA” în anul 2023, reflectă următoarele rezultate de bază:

Serviciile au fost prestate pe baza de tarife stabilite în conformitate cu prevederile reglementărilor naționale „Metodologia privind baza de calcul și aprobare a taxelor pentru serviciile aeroportuare și de navigație aeriană”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2016 și reglementărilor internaționale ICAO și Eurocontrol și asigură recuperarea completă a cheltuielilor legate de furnizarea acestor servicii.

Pentru anul 2023 tarifele de navigație aeriană de rută și terminal au fost aprobate în următoarele mărimi:

- Tarifal de navigație aeriană de rută – **4349,91 lei/SU** (echivalentul în euro 227,45 Euro);

- Tarifal de navigație aeriană terminal – **6,40 Euro/tonă**.

Venitul total înregistrat de către Î.S. „MoldATSA” pentru anul 2023 a constituit **234 369 mii lei**, inclusiv **51 430 mii lei** mijloacele din fondul de solidaritate MTA.

Pentru anul 2023 de la prestarea serviciilor de navigație aeriană s-au înregistrat venituri în sumă totală de **179 426 mii lei**, din care venitul obținut de la serviciile de rută a constituit **79 845 mii lei** iar venitul înregistrat de la serviciile terminal a constituit **99 581 mii lei**. Creșterea de 60% a veniturilor de la serviciile de navigație aeriană comparativ cu anul precedent, s-a produs ca urmare a închiderii spațiului aerian în perioada 24.02.2022-20.03.2022 și reluării treptate a traficului numai pentru zborurile de aterizare-decolare, venitul terminal înregistrând o creștere de 18% față de anul 2022.

Cheltuielile pentru anul 2023 au constituit cca. **209 090 mii lei**, ce reprezintă o creștere de 34% comparativ cu anul 2022.

Cheltuielile de personal au constituit **129 682 mii lei**, inclusiv retribuirea muncii – **102 521 mii lei** și contribuțiile în fondul asigurărilor sociale de stat - **27 161 mii lei**.

Numărul salariaților la situația din **31.12.2023** cuprinde toți salariații angajați cu contracte individuale de muncă, pe durată determinată sau nedeterminată în total: **242 angajați**, din care **9 salariați** aflați în concediu pentru îngrijirea copilului.

În perioada raportată, numărul mediu scriptic al personalului a constituit **226 angajați**. Salariul mediu lunar pe întreprindere pentru anul 2023 a constituit **37 127,62 lei**.

Domeniul de performanță în continuare rămâne un domeniu căruia îi este acordată o atenție sporită pentru a oferi servicii de navigație aeriană în condiții de siguranță, într-un mod eficient și rentabil. Astfel, pentru anul 2023, eforturile Î.S.

„MoldATSA” au fost concentrate pe cele 4 domenii-cheie de performanță: KPA 01 – Siguranța, KPA 02 – Capacitate, KPA 03 – Cost - Eficiență, KPA 04 – Mediu, fiecărui KPA fiind stabiliți indicatori cheie de performanță (KPI) conform planului de afaceri strategic(SBP 2021-2025) și respectiv planul anual 2023 al Î.S. „MoldATSA”.

Războiul din Ucraina, precum și incertitudinea legată de evoluția acestuia, în continuare, afectează în zborurile în spațiul aerian al Republicii Moldova, spațiu deschis parțial numai pentru zborurile ce decolează/aterizează de pe/aeroporturile din Moldova.

Numărul total de zboruri deservite în spațiul aerian al Republicii Moldova pentru anul 2023 a constituit **24 519 zboruri**, inclusiv **23 918 zboruri facturate**, stabilindu-se la nivelul anului 2022 cu o ușoară depășire (+1%).

Volumul de trafic aerian exprimat în unități de servicii facturabile (în continuare SU) realizat pentru anul 2023 a constituit **18 356 SU**.

Tonajul total realizat pentru anul 2023 a constituit **797 398 MTOW** iar tonajul facturabil **794 975 MTOW**.

În fruntea clasamentului Top 10 utilizatori terminal pentru anul 2023 după ponderea venituri terminal, se poziționează compania Fly One cu o pondere de 34,8%, după care urmează Turkish Airlines (THY) cu 11,2% și HISKY Europe - 9,1%, pe locul 4 se clasează compania Air Moldova (MDL) - 7,7%, urmată de companiile HISKY - 7,5% și Tailwind Airlines - 6,0%, Lot Polish Airlines - 4,3%, TAROM - 3,0 %, Austrian Airlines - 3,0% și respectiv Wizz Hungary-2,7%.

În scopul asigurării întreprinderii cu personal calificat, creșterea continuă a performanțelor și profesionalismului personalului, **pe parcursul anului 2023 – 157 de angajați** au urmat cursuri de perfecționare, instruirii externe, ședințe, workshop-uri. Având vedere efectele crizei războiului din Ucraina asupra situației financiare a întreprinderii, dar în același timp și necesitatea instruirii personalului, majoritatea instruirilor s-au efectuat în regim on-line.

Pe parcursul anului 2023, în cadrul Centrului de Instruire-SIM al Î.S. „MoldATSA au fost pregătiți 64 de CTA la diferite programe de pregătire în număr total de 1466 ore.

În anul 2023, în cadrul Organizației de pregătire Î.S. „MoldATSA” (Centrul de Instruire Simulator), prima promoție în număr de 7 persoane au finalizat **pregătirea de bază în cadrul cursului de pregătire inițială a controlorilor de trafic aerian** care s-a desfășurat în perioada ianuarie - noiembrie 2023. Iar după obținerea certificatului de Controlor de Trafic Aerian stagiar - aceștia au fost angajați în cadrul întreprinderii.

Ion COTRUȚĂ

Președinte al Consiliului de administrație